

**KAMU YÖNETİMİ
UZMANLARI DERNEĞİ**

**MALİYE MÜFETTİŞLERİ
YARDIMLAŞMA DERNEĞİ**

YÖNETİMDE YOLSUZLUK VE DENETİM

(Ekonomik, Sosyal ve Siyasal Boyutlarıyla)

KONUŞMACILAR

**CİHAT ÇETİNKAYA
YEKTA GÜNGÖR ÖZDEN
PROF. DR. NURİ TORTOP
PROF. DR. RUŞEN KELEŞ**

KONFERANSCILAR

**YÖNETİCİ: CİHAT ÇETİNKAYA
PROF. DR. NEVZAT TOROSLU
PROF. DR. TÜRKER ALKAN**

PANELİSTLER

**YÖNETİCİ: PROF. DR. RUŞEN KELEŞ
ERTUĞRUL İHSAN ÖZOL
BİLTEKİN ÖZDEMİR
DOÇ. DR. SAMİ SELÇUK
SABRİ COŞKUN**

ANKARA, 1996

**KAMU YÖNETİMİ UZMANLARI DERNEĞİ
İLE MALİYE MÜFETTİŞLERİ YARDIMLAŞMA
DERNEĞİ'NİN**

20 Ekim 1995, Cuma günü düzenleyeceği

"YÖNETİMDE YOLSUZLUK VE DENETİM"

(Ekonomik, Sosyal ve Siyasal Boyutlarıyla)
konulu Panel'i onurlandırmanızı dileriz.

13.30 - 14.45 KONFERANS

- **Prof. Dr. Mümtaz SOYSAL**
A.Ü.S.B.F. Öğretim Üyesi
- **Prof. Dr. Nevzat TOROSLU**
A.Ü. Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi
- **Prof. Dr. Türker ALKAN**
A.Ü. İletişim Fakültesi Öğretim Üyesi

15.00 - 18.30 PANEL

- **Prof. Dr. Ruşen KELEŞ**
A.Ü.S.B.F.Öğr. Üyesi ve KAYUD Bşk.
- **Ertuğrul İhsan ÖZOL**
TÜSİAD Eski Genel Sekreteri
- **Biltekin ÖZDEMİR**
RTÜRK Üyesi - Eski Maliye ve Gümrük
Bakanlığı Müsteşarı
- **Doç. Dr. Sami SELÇUK**
Yargıtay 4. Ceza Dairesi Başkanı
- **Rüştü ALTAY**
Danıştay 8. Dairesi Başkanı

18.30 - 21.00 KOKTEYL (TODAİE)

Yer : TODAİE Konferans Salonu
1. Cad. Yücetepe - ANKARA
LCV - 229 35 92

AÇILIŞ KONUŞMALARI

CIHAT ÇETİNKAYA (Maliye Müfettişleri Yardımlaşma Derneği Başkanı): Sayın Başkanım, değerli misafirler, bayanlar ve beyler. Bizler, Maliye Müfettişleri Yardımlaşma Derneği ve Kamu Yönetimi Uzmanları Derneği olarak, Türkiye'nin ve dünyanın gündeminde önemli bir yer işgal etmekte olan "Yönetimde Yolsuzluk ve Denetim" konusunda iki dernek bir araya gelerek, Konferans ve Panel düzenlemeye karar vermiştik ve iki derneğin yapmış olduğu çalışmalar kısa sürede hızlı bir şekilde gelişti. Ancak tabii, siyasi trafik Türkiye'de bunu bizim ayarlamamız mümkün değil, ancak görüyorum ki, yine de salonumuz bu konuya olan büyük ilgi nedeniyle dolmuş durumda. Ben herşeyden önce hepinize teşekkür ediyorum, bugün burada toplanmanızdan dolayı.

Programımızla ilgili olarak bilgi vermek istiyorum. Başlangıç olarak Konferans programımızda Prof. Dr. Mümtaz Soysal beyefendi yurtdışında görevli olması nedeniyle maalesef bugün katılamıyorlar. Konferans bölümümüzde konuşmaları takiben panele geçeceğiz. Bir 10-15 dakika sigara molası vereceğiz. Paneli takiben de buradaki salonumuzda bir kokteyl vereceğiz.

Ben kısaca, konu ile ilgili birkaç şey söylemek istiyorum. Bugün gelişmiş ülkelerde de yönetimde yolsuzluk ve denetim maalesef gündemde. Bu sabah çok ilginç, bugün bizim konferans günümüze de denk geldi. Gazetelerde büyük başlıklar. İsveç Başbakan Yardımcısı Manisaklin hakkında açılacak dava. Nato Genel Sekreteri

Kleys hakkında 46 helikopter alımı sırasında Flaman Sosyalist Partisine rüşvet verilmesi nedeniyle hakkında meydana gelen gelişmeler. Ekonomi Bakanıken, yine İspanya Başbakanı ve Sosyalist İşçi Partisi lideri Felipe Gonzales ile ilgili Bask militanlarına karşı girişilen yargısız infaza yeşil ışık yakması nedeniyle başlatılması düşünülen dava ki İspanya Senotosunda görüşülüyor. Yine hepimizin bildiği Alen Jupe'nin daha göreve gelir gelmez lojmanla ilgili, lojmanlarla ilgili yönetim yolsuzlukları ve İtalya Başbakanı Silvia Berlostoni'nin aynı şekilde İtalya'da vergi dairesinde rüşvet verilmesini sağladığı gerekçesiyle açılmak istenen davalar. Bunlar dünyanın gündeminde, Türkiye'nin de gündeminde olması kaçınılmaz.

Buraya gelmeden önce Meydan Larousse'u bir karıştırıyorum dedim. Aslında Mezopotamya toplumunda, yeni Babil Kralı Hammurabi zamanında, MÖ 1792'de Hammurabi Kanunlarında yer alıyor, rüşvet ve yolsuzluk. İlk defa 282 maddelik, taşlar üzerine yazılmış yasalar Hammurabi Kanunlarıdır ve o kanunlarda hakikaten yolsuzluklara karşı mülkün korunması ve rüşvete karşı savaşılması ilk bu kanunlarda yer almıştır. Bu bize şunu gösteriyor: toplumların başlangıçlarında, oluşumlarında yolsuzluklar var ve yolsuzluklarla mücadele var. Yolsuzluklarla mücadelenin yolu nereden geçiyor? Denetimden geçiyor. Denetim olmaksızın bunları ortaya koymak, tartışmak yasalar bazında değerlendirmek mümkün değil.

Ben daha fazla sözü uzatmayacağım. Anayasa mahkemesi Başkanı Yekta Güngör Özden Bey aramızda kendisini konuşma yapmak üzere kürsüye davet ediyorum. Arz ederim efendim.

düzyey yöneticilerinin ve poli zönüne alındığında, böyle b layca anlaşılır.

Yargıçların ve savcılarının lınmaları, bunların önemli yo konusunda önemli bir eng önemli yolsuzlukların üzerin yargıçlar her zaman sürgün bunu bilmek için adliye me 1980'den bu yana gelişen etmek bu tehditlerin savcılar pesinde olduğunu anlamak iç

Yolsuzluklarla hukuki yo savcılarının kişisel kahramanlık bu mücadele peşinen kaybed

Efendim, beni dinlemek lutrunda bulunduğunuz için ne pinize teşekkür ediyorum.

CIHAT ÇETİNKAYA : Akıcı bir üslupla, Türkiye'nin gerçeğini ortaya koydunuz. Hiç şüphesiz, biraz önceki konuşmalarda da belirtildiği gibi, bir eğitim sorunuyla karşı karşıyadır Türkiye ve eğitimle ancak bu yolu aşabiliriz. Tabi savcılarımız veya kamuda görev yapan müfettişlerimiz her ne kadar kamu teminatı altında çalışıyorlarsa da maalesef, herhalde dediğiniz baskıdan, dediğiniz coğrafi faktörlerden ve onların üzerinde etkili olan siyasi güç bütün toplumun davranışlarını etkiliyor.

Çok teşekkür ediyorum. Şimdi sayın Prof. Dr. Türker Alkan hocama dönüyorum. Buyrun efendim.

yerde yolsuzluk tabii ki olur.

Katılım, örgütlerde ve toplumda en yaygın ölçüde uygulanmalıdır, diye düşünüyorum.

Profesyonellik geliştirilmelidir. Yönetimde profesyonellik meslek standartlarının içselleştirilmesi anlamına gelen profesyonellik iç denetimi sağlamada etkili olacaktır. İç denetim derken, burada kastettiğim bireyin kendi iç denetimi.

Meslek kuruluşları, meslek örgütleri, sivil örgütler, kitle iletişim araçları güçlendirilmeli ve etkin hale getirilmelidir, işlevsel ussalığın sağlanması için. Özsel ve amaçsal diyebileceğimiz ikinci kategori ussalığın sağlanabilmesi için ise, bu kadar bilinen formüller yok. Toplumun genel eğitim düzeyinin yükselmesi; konuşan, tartışan, katılan, örgütlenen insanların ortaya çıkması, düşünce özgürlüğünün ve insan haklarının kısıtsız olarak tanınması, insanların daha az uyruk, daha çok yurttaş olabilmeleri ve düşünmeleri önemlidir. Kısıtsız, koşulsuz, önyargısız, özgür ve eleştirel düşünen insan, amaçsal ussallığa ulaşmanın en etkili yoludur, diye düşünüyorum.

Teşekkürler.

CİHAT ÇETİNKAYA: Zamanı çok iyi kullanan iki profesyonel hocamıza huzurlarınızda teşekkür ediyorum. Bir nokta ilave etmek istiyorum. Atatürkçülüğün müspet bilime dayalı yönü ve nesnel boyutu, buna ek olarak da bize ve toplumumuza kazandırmış olduğu soruşturmacı yapısı, yani kendisine sorulana doğrudan doğruya kabul etmeyip, bunun nedenini, niçinini araştıran yapısı, top-

lumumuza ışık tutmuştur.

Biraz önce hocamız çok güzel bir şey hatırlattı bana. Bir halk tabiri vardır: Herkesin derdini Marko Paşa'ya anlatması. Marko Paşa'nın ne kadar önemli olduğunu bugün çağdaş Türk devletinde anlıyoruz. Buna ek olarak 1909'larda yakılan ışığın 1920'lerde yapılan büyük atılımı Türkiye'de geçirmiş olduğu evrenin, bugün hangi noktalara geldiğini hep beraber görüyoruz. Tabi karamsarlığa kapılmamak özellikle bundan sonraki bölümde zaman zaman soru-cevap şekline de dönüşecek panelimizde daha ilginç konuların ortaya atılacağını ve tartışılacağını düşünüyorum. Ben her iki hocama da bu son derece doyurucu titiz seçilmiş metinlerinden dolayı teşekkür ediyorum. Ve bu aşamada konferansımıza bir 10 dakikalık ara veriyorum. Teşekkür ederim.